

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PREDNACRT
(hrvatski jezik)

ZAKON
O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Sarajevo, prosinca 2023. godine

ZAKON

O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se način, uvjeti i postupak zaštite prava na pravično suđenje u razumnom roku u sudskim postupcima koji se vode pred nadležnim sudovima i tužiteljstvima u postupcima istrage u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 2. (Svrha zakona)

Svrha ovoga zakona jeste spriječiti nastajanje povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, pružiti sudsku zaštitu u slučaju povrede tog prava i pravično obeštećenje.

Članak 3. (Rodna ravnopravnost i diskriminacija)

- (1) Pravo na zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku pod uvjetima propisanim ovim zakonom imaju sve osobe bez diskriminacije po bilo kom osnovu sukladno Zakonu o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, br. 59/09 i 66/16).
- (2) Izrazi koji su dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu, bez diskriminacije odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 4. (Imatelji prava na pravično suđenje u razumnom roku)

- (1) Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njenim građanskim pravima ili obvezi ili optužbi za kazneno djelo, ima pravo na sudsku zaštitu shodno odredbama ovoga zakona.
- (2) Stranka ima pravo zaštite prava na postupanje u razumnom roku i u postupcima istrage pred nadležnim tužiteljstvom.

Članak 5. (Pravna sredstva kojima se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku)

Pravna sredstva kojima se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku su:

- a) zahtjev za ubrzanje postupka radi izbjegavanja povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku,
- b) zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i pravično novčano obeštećenje za nematerijalnu štetu.

Članak 6.
(Mjerila za ocjenu trajanja suđenja u razumnom roku)

Pri odlučivanju o pravnim sredstvima kojima se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku garantirano člankom II.3 e) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, uvažavajući standarde prava na pravično suđenje koje je utvrdio Europski sud za ljudska prava i Ustavni sud Bosne i Hercegovine, uzimaju se u obzir:

- a) složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu,
- b) aktivnost suda, tužiteljstva i drugih tijela,
- c) ponašanje podnosioca pravnog sredstva,
- d) značaj predmeta za podnosioca pravnog sredstva,
- e) zakonske odredbe o žurnosti postupka,
- f) ukupna duljina trajanja postupka.

Članak 7.
(Žurnost u postupanju)

Postupci u kojima se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku su žurni i imaju prvenstvo u odlučivanju.

II. ZAHTJEV ZA ZAŠTITU PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 8.
(Pokretanje postupka)

- (1) Postupak u kome se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku počinje podnošenjem zahtjeva nadležnom sudu ili tužiteljstvu pred kojim se vodi postupak iz članka 1. ovoga zakona.
- (2) Zahtjev se može podnijeti dok se postupak iz članka 1. ovoga zakona ne okonča.

Članak 9.
(Sadržaj zahtjeva)

Zahtjev treba sadržavati:

- a) osobno ili poslovno ime stranke i njeno prebivalište, boravište ili sjedište,
- b) osobno ili poslovno ime zastupnika ili punomoćnika stranke i njegovo prebivalište, boravište ili sjedište,
- c) naziv suda pred kojim se vodi postupak ili naziv tužiteljstva pred kojim se vodi istraga,
- d) poslovni broj sudskog ili tužiteljskog predmeta,
- e) vrijeme trajanja sudskog postupka ili postupka pred tužiteljstvom,

- f) podatke o predmetu suđenja ili istrage koji ukazuju na to da sud ili tužiteljstvo nepotrebno kasni s odlučivanjem,
- g) obrazloženje zahtjeva kojim dokazuje da je povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku,
- h) svojeručni potpis stranke ili zastupnika ili punomoćnika stranke.

Članak 10.
(Odlučivanje o zahtjevu)

- (1) O zahtjevu odlučuje predsjednik suda ili glavni tužitelj.
- (2) Predsjednik suda ili glavni tužitelj, godišnjim rasporedom poslova može odrediti jednog ili više sudaca ili tužitelja da pored njega vode postupak ili odlučuju o zahtjevu.
- (3) Usmena rasprava se ne održava.
- (4) Rješenje o zahtjevu ne smije utjecati na činjenična i pravna pitanja koja su predmet suđenja.
- (5) Rješenje kojim se usvaja ili odbija zahtjev mora biti obrazloženo.
- (6) Rješenje o zahtjevu mora se donijeti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Članak 11.
(Ispitni postupak)

- (1) Predsjednik suda ili glavni tužitelj, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, zatražiti će od suca ili predsjednika vijeća (u daljnjem tekstu: sudac) ili tužitelja koji postupa u predmetu, izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti, a može izvršiti i uvid u spis predmeta.
- (2) Sudac ili tužitelj koji postupa u predmetu dužan je dostaviti izvješće iz stavka (1) ovoga članka odmah ili najkasnije u roku od osam dana.

Članak 12.
(Odlučivanje o zahtjevu bez ispitnog postupka)

- (1) Zahtjev se odbacuje bez ispitnog postupka ako odsustvo nekog elementa zahtjeva iz članka 9. ovoga zakona onemogućava da se po njemu postupa ili ako je zahtjev podnijela neovlaštena osoba. Protiv rješenja o odbacivanju zahtjeva nije dozvoljena žalba.
- (2) Zahtjev se odbija bez ispitnog postupka i ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neutemeljen.

Članak 13.

(Odlučivanje o zahtjevu nakon ispitnog postupka)

- (1) Predsjednik suda ili glavni tužitelj proučava izvješće, a po potrebi i spise predmeta, primjenjujući mjerila za ocjenu trajanja suđenja u razumnom roku iz članka 6. ovoga zakona i rješenjem zahtjev odbija ili usvaja.
- (2) Ako predsjednik suda ili glavni tužitelj, utvrdi da je zahtjev iz članka 9. ovoga zakona utemeljen, rješenjem će odrediti rok da bez odlaganja, a najdulje u roku od šest mjeseci od dana donošenja rješenja, sudac ili tužitelj mora poduzeti konkretne mjere za rješavanje predmeta.
- (3) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka predsjednik suda odnosno glavni tužitelj, dostavlja stranci i postupajućem sucu, odnosno tužitelju.
- (4) Protiv rješenja iz stavka (2) ovoga članka žalba nije dozvoljena.
- (5) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka predsjednik suda dostavlja i Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine radi evidencije.
- (6) Ukoliko postupajući sudac ili tužitelj ne postupi po odredbi iz stavka (2) ovoga članka, predsjednik suda ili glavni tužitelj dostavlja izvješće Uredu disciplinskog tužitelja Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine.

Članak 14. (Žalba)

- (1) Ako predsjednik suda ili glavni tužitelj utvrdi da je zahtjev neutemeljen, odbit će ga rješenjem protiv kojeg stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (2) Stranka ima pravo na žalbu ako predsjednik suda ili glavni tužitelj o njenom zahtjevu ne odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Članak 15. (Nadležnost za odlučivanje o žalbi)

- (1) Žalba iz članka 14. ovoga zakona, se podnosi predsjedniku suda ili glavnom tužitelju, koji je odlučivao o zahtjevu.
- (2) Predsjednik suda odnosno glavni tužitelj iz stavka (1) ovoga članka, žalbu sa relevantnim podacima iz spisa predmeta odmah dostavlja predsjedniku neposredno višeg suda ili glavnom federalnom tužitelju.
- (3) Ako je o zahtjevu odlučivao predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, postupak po žalbi vodi i odlučuje vijeće Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, sastavljeno od troje sudaca.
- (4) Žalba se ne dostavlja na odgovor niti se održava usmena rasprava.

- (5) Predsjednik neposredno višeg suda iz stavka (2) ovoga članka i glavni federalni tužitelj, odnosno vijeće iz stavka (3) ovoga članka, dužni su odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.
- (6) Predsjednik neposredno višeg suda i glavni federalni tužitelj, odnosno vijeće iz stavka (3) ovoga članka može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Članak 16. (Pravo na novi zahtjev)

- (1) Stranka čiji je zahtjev iz članka 9. ovoga zakona, odbačen zbog neurednosti zahtjeva može podnijeti novi zahtjev.
- (2) Stranka čiji je zahtjev iz članka 9. ovoga zakona odbijen a koja nije podnijela žalbu, može podnijeti novi zahtjev kada istekne šest mjeseci od dana prijema rješenja o odbijanju zahtjeva.
- (3) Stranka čija je žalba iz članka 14. stavak (1) ovoga zakona odbijena, može podnijeti novi zahtjev kada istekne šest mjeseci od dana prijema rješenja o odbijanju žalbe.

III. ZAHTJEV ZA ISPLATU PRIMJERENE NAKNADE ZBOG POVREDE PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 17. (Stjecanje prava)

- (1) Ako sud odnosno tužiteljstvo ne riješi predmet u roku određenom u rješenju iz članka 13. ovoga zakona, stranka može podnijeti zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, o čemu se donosi rješenje.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka se podnosi predsjedniku suda ili glavnom tužitelju koji su odlučivali o zahtjevu iz članka 10. st. (1) i (2) ovoga zakona, u daljnjem roku od šest mjeseci.
- (3) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka, donosi se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stavka (3) ovoga članka, stranka može u roku od osam dana od dana prijema rješenja, podnijeti žalbu predsjedniku neposredno višeg suda odnosno glavnom federalnom tužitelju.
- (5) Ako je rješenje iz stavka (2) ovoga članka donio predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, rješenje po žalbi donosi vijeće Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine sastavljeno od troje sudaca.

- (6) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja se stranci, predsjedniku suda ili glavnom tužitelju, pred kojim je došlo do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku te Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine i nadležnom tijelu iz članka 19. ovoga zakona.

Članak 18.
(Visina novčanog obeštećenja)

- (1) Zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, stranci u sudskom postupku, dosuđuje se novčano obeštećenje.
- (2) Novčano obeštećenje iz stavka (1) ovoga članka, određuje se u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM po predmetu.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovoga članka, u posebnim slučajevima kada je više osoba oštećeno u sudskom postupku u kojem je utvrđena povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku, naknada štete može iznositi do 10.000,00 KM po predmetu.
- (4) Visina novčanog obeštećenja određuje se sukladno mjerilima koja su utvrđena u članku 6. ovoga zakona.

Članak 19.
(Isplata i osiguranje sredstava)

- (1) Novčano obeštećenje iz članka 18. ovoga zakona, isplaćuje se iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za povrede koje su učinjene pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno iz proračuna kantona za povredu prava koje su učinjene pred općinskim ili kantonalnim sudom ili kantonalnim tužiteljstvom, iz koga se financira sud ili tužiteljstvo.
- (2) Rješenje iz članka 17. stavak (6) ovoga zakona ima snagu izvršne isprave i dostavlja se nadležnoj vladi iz koje se financiraju institucije iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Rok za isplatu po rješenju iz stavka (2) ovoga članka je šest mjeseci.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.
(Primjena Zakona o vanparničnom postupku)

Na postupke iz ovoga zakona, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o vanparničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 39/04, 73/05 i 11/21), ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 21.
(Uređenje visine novčanog obeštećenja)

Visinu novčanog obeštećenja utvrđenu u članku 18. ovoga zakona, kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine, mogu drukčije urediti zakonom kantona.

Članak 22.
(Oslobađanje od plaćanja takse)

Stranke su oslobođene plaćanja sudske takse u postupcima koji se vode prema odredbama ovoga zakona.

Članak 23.
(Započeti postupci)

Stranka koja je podnijela apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine prije stupanja na snagu ovoga zakona, ne može podnijeti zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku po ovom zakonu.

Članak 24.
(Završna odredba)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

I. – USTAVNI TEMELJ

Ustavnopravni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, prema odredbama članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti, iz čega proizlazi da navedena odredba predstavlja ustavnopravni temelj za njegovo donošenje.

II. – RAZLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Bosni i Hercegovini pravni temelj kojim je utvrđeno i kojim se štiti pravo na suđenje u razumnom roku nalazi se u Ustavu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav BiH). Prema članku II/2. Ustava BiH, „prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i sloboda i njenim protokolima se izravno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i imaju prioritet nad svim zakonima“. U članku II/3. Ustav BiH sadrži Katalog prava i utvrđuje da „sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz prethodnog stavka, što uključuje: e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i kaznenim stvarima i druga prava u svezi s kaznenim postupkom“. Navedena izravna primjena Europske konvencije uključuje i članak 6. stavak 1. Europske konvencije koji u svojoj prvoj rečenici glasi: „Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obveza ili kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim sudom ustanovljenim zakonom.“

Nadalje, Ustavni sud je u Odluci broj AP 575/07 koju je donio 30.01.2010. godine, zaključio „da u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine pred redovnim sudovima nije osigurana zaštita u vezi sa nerazumnom dužinom postupka“, te da „dostavlja ovu odluku svim relevantnim vlastima na svim nivoima na teritoriji Bosne i Hercegovine radi preduzimanja odgovarajućih koraka u vezi sa zaštitom i osiguranjem efikasnog pravnog lijeka u pogledu nerazumne dužine postupka pred redovnim sudovima u nacionalnom sistemu Bosne i Hercegovine“. Međutim, problem je i dalje ostao neriješen. Ustavni sud je u Odluci broj AP 303/16 koju je donio 16.03.2016. godine, istakao „da utvrđivanje kršenja ustavnog prava nameće javnoj vlasti obavezu ne samo da isplati navedenim licima iznose koji su im dosuđeni na ime pravičnog zadovoljenja već i da odabere odgovarajuće opće i/ili, ukoliko to odgovara, pojedinačne mjere koje će usvojiti u pravnom poretku radi okončanja kršenja koja je Ustavni sud utvrdio i radi otklanjanja posljedica koliko god je to moguće“.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u više slučajeva utvrdio povredu prava na suđenje u razumnom roku te je naložio provođenje generalnih mjera kao što je uvođenje preventivnog pravnog lijeka koji se odnosi na duljinu postupka. U konkretnim slučajevima utvrđena je i naknada štete podnositeljima apelacija koje su pale na teret odgovarajućeg kantonalnog odnosno proračuna Federacije Bosne i Hercegovine.

Istovremeno ukazujemo da u ovakvim predmetima i Europski sud za ljudska prava utvrđuje naknadu štete.

U tom smislu poduzete su aktivnosti u cilju definiranja odnosno uspostavljanja učinkovitog pravnog lijeka u odnosu na pravo na pravično suđenje u razumnom roku kroz zakonodavni okvir definiran ovim prednacrtom zakona. Ovaj zakonski prednacrt predviđa jasan, učinkovit i ekonomičan zakonodavni okvir kojim se osigurava mehanizam preventivnog pravnog lijeka.

III. – USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prilikom izrade ovoga zakona, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske Unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Europske Unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu europske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori europskog prava koji reguliraju predmetnu materiju. Također, donosi se novi zakonski okvir kojim se vrši implementacija odluka Ustavnog suda BiH. Imajući u vidu naprijed navedeno, obrađivač navedenoga zakona nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti.

IV. – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Ovaj prednacrt zakona čine četiri poglavlja kojima se definira postupak ostvarenja prava na pravično suđenje u razumnom roku pred sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U I. poglavlju ovoga prednacrtu uređena su pitanja predmeta, svrhe zakona, rodne ravnopravnosti i diskriminacije, imatelja prava na pravično suđenje u razumnom roku kao i pravna sredstva kojima se štiti pravo na pravično suđenje u razumnom roku, mjerila za ocjenu trajanja suđenja u razumnom roku i žurnosti postupanja.

Od značajnijih odredaba izdvajamo da su pravna sredstva kojima se štiti pravo na suđenje u razumnom roku: zahtjev za ubrzanje postupka radi izbjegavanja povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku kao i zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i pravično novčano obeštećenje za nematerijalnu štetu.

II. poglavlje ovoga prednacrtu sadrži odredbe kojima se propisuje pokretanje postupka, sadržaj zahtjeva, odlučivanje o zahtjevu, ispitni postupak, odlučivanje o zahtjevu bez ispitnog postupka, odlučivanje o zahtjevu nakon ispitnog postupka, žalba, nadležnost za odlučivanje o žalbi i pravo na novi zahtjev. Dakle, navedenim odredbama jasno se propisuje mehanizam zaštite prava na pravično suđenje u razumnom roku kroz podnošenje zahtjeva predsjedniku postupajućeg suda ili glavnom tužitelju.

III. poglavlje ovoga prednacrtu sadrži odredbe kojima se propisuje zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku odnosno stjecanje prava, visina novčanog obeštećenja, isplata i osiguranje sredstava.

Po navedenom zahtjevu odluku donosi predsjednik suda ili glavni tužitelj, a na čije rješenje stranka ima pravo žalbe predsjedniku neposredno višeg suda, odnosno glavnom federalnom tužitelju, a ako je rješenje donio predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, po žalbi odluku donosi vijeće Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine sastavljeno od troje sudaca.

Prilikom odmjeravanja visine primjerene naknade, u utemeljenim zahtjevima predsjednik suda ili glavni tužitelj će se rukovoditi mjerilima propisanim člankom 6. ovoga zakonskog prednacrta.

IV. poglavlje sadrži prijelazne i završne odredbe ovoga zakonskog prednacrta. U navedenom poglavlju je predviđeno da se na postupke iz ovoga zakona, shodno primjenjuju odredbe Zakona o vanparničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 02/98, 39/04, 73/05 i 11/21), ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine mogu pitanja iz članka 18. ovoga zakona, koja se odnose na visinu novčanog obeštećenja, drukčije urediti zakonom kantona. Ukoliko je stranka podnijela apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine prije stupanja na snagu ovoga zakona, ne može podnijeti zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku po ovom zakonu, kao i da su stranke oslobođene plaćanja sudske takse u postupcima koji se vode prema odredbama ovoga zakona

V. – FINACIJSKA SREDSTVA

Ovaj zakon će imati implikacije na proračun Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, obzirom na nadležni sud ili tužiteljstvo pred kojim se utvrdi povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku, imajući u vidu način financiranja općinskih i kantonalnih sudova i tužiteljstava koji se financiraju iz kantonalnih proračuna, te Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine koji se financira iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine. U tom smislu, a imajući u vidu očekivani broj povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, fiskalna procjena je urađena samo za proračun Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema obavljenim konzultacijama sa Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine za implementaciju ovoga zakona potrebno je osigurati 15.000,00 KM na godišnjoj razini.